

TRANSPARENCY IN FINANCIAL REPORTING: CONCEPTUAL EVIDENCE**TRANSPARENȚA ÎN RAPORTAREA FINANCIARĂ: EVIDENȚE CONCEPTUALE****Ana - Maria PARASCAN (OBREJA)**Coordonator științific: **Marinela MIRONIUC**, ORCID ID: 0000-0002-8496-3888

Alexandru Ioan Cuza University of Iași

Abstract. *The current business environment, in continuous competition, requires responsibility towards the business partners. More and more economic entities adopt ethical behaviour in the business environment and have constant preoccupations regarding transparent conduct. The increased level of technology and information of the company has changed the reporting standards, the volume and the quality of the information requested from the market, from the businessmen. Because transparency is very important in gaining trust, it is necessary to know the term, the implications of transparency on the business environment, the ways of ensuring it, as well as the factors that affect it. In this context, the paper aims to identify the current state of knowledge about transparency, and the interest of researchers for the study of the benefits and challenges specific to financial transparency, through a systematic review of the literature archived on the Scopus platform. We have found that transparency in the financial and non-financial reporting of economic entities has been the subject of many studies, in the academic community, in order to clarify the concept or to examine the factors that influence its level. We conclude that transparency should not be seen as a cost to be borne by the entity, but as a long-term investment that will ensure the profitability and sustainability of the business.*

Keywords: Transparency, Accounting quality, Corporate governance, Reporting, Disclosure**JEL:** M40, M41**Introducere**

Societatea modernă, în majoritatea țărilor, nu are încredere în instituțiile care ar trebui să fie pilonii ei. Din păcate, există un deficit de încredere și în mediul de afaceri deoarece oamenii nu știu ce companii și mărci acționează și în interesul lor și care sunt orientate exclusiv pe obținerea profitabilității proprii. Considerăm transparența ca fiind foarte importantă în câștigarea încrederii și astfel se impune cunoașterea termenului, implicațiile asupra mediului de afaceri, modalitățile de realizare precum și factorii determinanți ce o afectează.

În contextul actual, entitățile economice sunt conștiente de importanța transparenței în raportarea situațiilor financiare și sunt, de asemenea, foarte atente la așteptările părților interesate.

Pentru a contracara pierderea încrederii în contabilitate, profesia contabilă și-a completat și dezvoltat cadrul de raportare, trecând de la raportarea financiară spre raportarea integrată. Raportarea integrată este un răspuns la solicitările informaționale ale pieței contemporane, unde părțile interesate așteaptă o raportare mult mai transparentă. Comisia Europeană a emis Directiva 2014/95/UE privind raportarea nefinanciară, identificând lipsa sau insuficiența transparenței informațiilor financiare, în ceea ce privește aspectele sociale, de mediu și modalitatea de prezentare a politicilor de diversitate și incluziune. Guvernele au emis ulterior instrumente prin care solicită divulgarea obligatorie și o mai mare transparență, în conformitatea cu Directiva 2014/95/UE. Entitățile economice au pus în aplicare reglementările și chiar au dezvoltat instrumente de divulgare voluntară a informațiilor necesare părților interesate de activitatea pe care o desfășoară.

Interesul autorilor este crescut pe subiectul transparenței și se constată în literatura de specialitate că transparența este tratată mai mult ca fiind condiția necesară pentru realizarea unui obiectiv, fiind dificil de identificat o definiție a transparenței (Ionașcu, Mironiuc, & Anghel, 2019).

Transparența este privită ca o forță care este "fundamental perturbatoare pentru vechiul echilibru al politicilor de putere" (Sifry, 2011). Transparența este abordată în domenii precum management, relații publice, politică, finanțe și considerată o caracteristică pozitivă a relațiilor, deoarece dezvăluirea de informații facilitează încrederea (Schnackenberg & Tomlinson, 2016). Baume și Papadopoulos (2018) contracarează această opinie, susținând că nu se justifică idealizarea valorii transparenței și considerarea ei ca parte a "bunei guvernări" în ciuda existenței unui entuziasm tot mai mare printre susținători. De asemenea, transparența este analizată în domenii cum ar fi: antropologia și sociologia (Garsten & de Montoya, 2008a), dreptul (Fenster, 2006), științele politice, studiile culturale (Birchall, 2011). Multitudinea perspectivelor de a o înțelege dă impresia că transparența este un concept dezordonat, "volatil și imprecis" (Williams, 2005), p. 359) dificil de definit, analizat și evaluat.

Această ambiguitate în explorarea subiectului transparenței a motivat interesul nostru pentru recenzarea lucrărilor din literatura de specialitate în scopul identificării diferitelor curente de cercetare privind transparența și deslușirii conceptului, procesului, formelor și beneficiilor transparenței în raportările entităților economice.

Lucrarea, ca structură, revizuieste, în prima parte, literatura de specialitate pentru înțelegerea fenomenului cercetat, ulterior descrie metodologia de cercetare utilizată, discută rezultatele obținute și, în final, rezumă concluziile, limitele cercetării și direcțiile viitoare de studiu.

Revizuirea literaturii

Etimologic cuvântul transparență provine din limba latină, prin alăturarea prefixului *trans* – *prin* și a cuvântului *parere* – *apare*. Cuvântul "transparență" conform DEX are două sensuri: "proprietate a unor corpuri sau a unor medii de a fi transparente" și "mod de lucru, principiu al unor conducători sau organe conducătoare de a face cunoscută public, în permanență, întreaga lor activitate". Având în vedere că "transparența" este asociată etimologic și semantic cu vederea, utilizarea acestui cuvânt - ca substantiv, adjectiv sau adverb - la idei abstracte (de exemplu, politica) sau la colecții solide de obiecte netransparente (de exemplu, parlamentul) a părut inițial ciudată (Michener & Bersch, Identifying transparency, 2013). În mod oarecum nesurprinzător, acest cuvânt a fost utilizat de un vorbitor de limba engleză, un universitar din Danemarca care nu este vorbitor nativ, fiind primul cercetător care a folosit termenul în modul în care îl recunoaștem acum, discutând despre problemele de "transparență macroeconomică" (Svendsen, 1962).

În anii 1980, termenul și-a găsit prima nișă ca principiu contabil, în "transparența financiară". Vizibilitatea informației - prezența ei, spre deosebire de absența ei - a reprezentat preocuparea susținătorilor politicilor publice și a cercetătorilor. (Michener & Bersch, Identifying transparency, 2013)

Geneza termenului "transparență" este adesea asociată cu activitatea lui George Akerlof, Michael Spence și Joseph Stiglitz, care au câștigat Premiul Nobel în 2001 pentru studiile lor privind asimetria informației. În mod ironic, niciunul dintre acești laureați nu a folosit termenul în scris până în 1987 (Newbery & Stiglitz, 1987).

Termenul "transparență" s-a utilizat frecvent începând cu ultimul deceniu al secolului XX, când în lume au intervenit schimbări majore politice și economice. Tranzițiile democratice de la sfârșitul anilor 1980 și începutul anilor 1990 au stimulat un interes reînnoit pentru procesele și conceptele asociate cu democrația și instituțiile. Termenul foarte mediatizat "*glasnost*", care înseamnă "deschidere" și "publicitate maximă" în limba rusă - o piatră de temelie a reformelor lui Mihail

Gorbaciov - a sporit importanța conceptului "transparentă", care se dorește un echivalent aproximativ al acestora (Remington, 1989). Ulterior, termenul s-a încadrat într-o concentrare teoretică reînnoită despre instituții, marcată de lucrarea lui Douglass North, laureat al Premiului Nobel (North, 1990).

Consolidarea democrației și vânzarea concomitentă a întreprinderilor de stat au dat naștere la preocupări pentru transparentă tocmai din cauza unei preocupări tot mai mari pentru opusul acesteia - opacitatea. Specialiștii militari au cerut transparentă pentru a putea urmări armele sovietice împrăștiate pe teritoriile noilor republici constituite. Specialiștii în politici publice, avocații și mass-media au căutat să facă lumină asupra procesele de democratizare și privatizare. Pactele cu elitele, clientelismul și corupția, printre alte aspecte întunecate, au atras atenția politologilor (Weyland, 1998). În mod critic, acestea au condus, de asemenea, la constituirea *Transparency International*, o organizație care a modelat semnificativ percepțiile asupra conceptului (Ball, 2009). Transparenta ca un potențial antidot la corupție a dat accent termenului ca instrument de "responsabilitate" (Florini, 2009). Transparenta a devenit o variabilă independentă importantă în explicarea corupției și responsabilității. (Weitzner, și alții, 2008)

Utilizarea termenului "transparentă" a câștigat, de asemenea, proeminență concomitent cu apariția internetului. În timp ce internetul a făcut ca informațiile mai vizibile, a produs mai multe consecințe nedorite. Transparenta financiară în timp real cuplată cu viteza fulgerătoare a tehnologiei informației a permis investitorilor să își mute rapid banii în și de pe piețe - ceea ce a declanșat mai multe curse de panică pe valute în anii 1990 (Kane, 2000). "Criza Tequila" din Mexic, din 1995, și "Criza asiatică", din 1997, sunt mărturiile ale acestui fenomen.

Cu toate acestea, cauza principală a crizelor financiare din anii 1990 nu a provenit de la tehnologie, ci mai degrabă de la o guvernare monetară și fiscală opacă și prost gestionată. Operând în bănci centrale și trezorerii care nu erau transparente și independente, factorii de decizie politică au falsificat datele sau pur și simplu au ascuns dezastrele în curs de producere până când a fost prea târziu (C. Crowe & Meade, 2008), (Demertzis & A., 2007), (Dincer & Eichengreen, 2010). În urma crizelor, factorii de decizie politică internaționali au căutat în mod clar vizibilitatea ca mijloc de îmbunătățire a monitorizării (Cukierman, 2009). Accentul pus pe vizibilitate în scopul monitorizării a servit, de asemenea, creditorilor.

Criticate de mult timp pentru că împrumutau bani liderilor corupți, instituții financiare precum Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional dețineau acum un mijloc de a înlătura vina pe care o primeau în mod tradițional pentru că acordau liderilor corupți sau incompetenți împrumuturi care erau folosite în mod abuziv, furate sau pierdute. Adoptarea unor mecanisme de transparentă a devenit o condiție prealabilă pentru a obține împrumuturi de la creditori. Un rezultat a fost explozia legilor privind libertatea de informare (Michener G. , 2011). Așa cum organizațiile internaționale au obligat guvernele să adopte mecanisme de transparentă, tot așa și cetățenii și politicienii au început să caute o mai mare transparentă din partea binefăcătorilor lor internaționali (T. Blanton, 2007). Obligațiile de transparentă sunt din ce în ce mai multidireționale. Cetățenii au cerut de mult timp ca guvernele să ofere informații despre funcționarea lor, iar acum guvernele au început să ceară o mai mare transparentă din partea celor care depind de ele (organizațiile non-profit), precum și din partea entităților pe care le reglementează (sectorul privat).

Secretul persistă încă, chiar dacă transparenta, ca și vizibilitatea informațiilor, a devenit o normă bine stabilită. Imposibilitatea de tratare a secretului, în special în contextul statului, a devenit una dintre cele mai importante paradigme teoretice ale transparenței (Roberts A. , 2006). Rezistența la a face vizibilă informația a fost mult timp în centrul atenției susținătorilor, dar a devenit, de asemenea, clar că transparenta informațiilor vizibile este, de asemenea, limitată de inteligibilitatea

acestora – concluzii verificabile. Vizibilitatea și monitorizarea s-au dovedit a fi insuficiente, susținătorii transparenței caută acum standarde comune pentru a asigura inteligibilitatea informațiilor.

În cadrul științelor sociale transparența este considerată ca fiind caracteristica autorităților locale, companiilor, indivizilor de a furniza în mod public și clar informații despre activitățile, planurile de investiții și alte informații semnificative. Deci, ambele conotații ale termenului subliniază importanța vizibilității. În plus, scopul principal al transparenței este deschiderea și comunicarea (Barth & Schipper, 2008). Nivelul de dezvoltare a informațiilor poate influența transparența și încrederea într-o entitate. (Wehmeier & Raaz, 2012)

În etica afacerilor, transparența este definită ca un mecanism informațional necesar pentru încredere, dreptate și prudență. Ideea de transparență controlează corporațiile ca o formă de "putere" care este creată și susținută de supunerea lor voluntară față de ea" (Newman, 2017).

Opiniile despre transparență diferă printre autori. Bushman et al. (2004) consideră transparența informațională o situație în care informația este disponibilă pe scară largă, fiabilă, de calitate, extinsă și oportună. Urmând definiția S&P, Aksu (2006) consideră transparența ca fiind oportunitatea și calitatea dezvoltării informațiilor financiare. Chen et al. (2007) au studiat relația dintre guvernarea corporativă și lichiditatea acțiunilor pe baza clasamentului S&P, care se fundamentează pe rata de transparență și divulgare a informațiilor. Cercetătorii au constatat că firmele care au o divulgare mai mică a informațiilor se confruntă cu o asimetrie gravă a informațiilor. Potrivit lui Brown et al., cea mai bună definiție a transparenței în domeniul comercial este aceea de situații financiare calitative. Nillsen et al. (2009) consideră că utilizatorii de informații știu totul în orice moment și pot studia fiecare subiect pe baza informațiilor transparente. Procedurile complete de dezvoltare a informațiilor asociate cu transparența în raportarea financiară pot crea condiții de siguranță și pot crește încrederea cu privire la susținerea beneficiilor investitorilor. Cercetările au arătat, de asemenea, că divulgarea voluntară a informațiilor are un efect pozitiv asupra performanței firmei și poate influența menținerea beneficiilor părților interesate și ale acționarilor. Cu alte cuvinte, lipsa de transparență a informațiilor și ambiguitatea în raportare poate duce la suspiciune și comportamente imorale, reducând totodată valoarea firmei (Madhani, 2009). Schnackenberg și Tomlinson (2016) au realizat un studiu reprezentativ pentru cercetările care se concentrează pe transparență ca o chestiune de dezvoltare a informațiilor în scopul verificării. Acest fapt contrastează cu o poziție teoretică formulată de J. Roberts (2009), care consideră transparența ca pe un proces social cu efecte paradoxale și performante.

În timp ce Williams (2005) definește transparența utilizând trei caracteristici: relevanță, actualitate și încredere, Dubbink, (2008) exclude trei caracteristici ale transparenței: eficacitate (asociată în mare măsură cu calitatea informației), libertate și virtute. În mod normal transparența este legată de comunicările publice ale entităților, nivelul lor de etică și încredere. Totodată, transparența este adesea descrisă ca fiind o comunicare conștiincioasă contrară parțialității, campaniilor de publicitate și manipulării. (Kundeliene & Leitoniene, 2015). În ciuda varietății aspectelor analizate, în cadrul cercetărilor financiar - contabile s-a acordat o atenție sporită relevanței deoarece transparența organizației depinde de transparența informațiilor disponibile publicului. În general, transparența este cunoscută ca fiind accesibilitatea publicului la informațiile financiare și non-financiare ale entităților economice (Bushman, Piotroski, & Smith, 2004).

Prin noțiunea de "transparență corporativă" se încearcă să se inducă entităților ideea de vizibilitate, onestitate și de deschidere în faza de raportare a informațiilor față de indivizii cu care intră în contact, de la salariați, parteneri comerciali, acționari și până la instituțiile publice. În general, atunci când se vorbește despre transparență corporativă cu toții înțelegem că de fapt ne referim la

asigurarea publicării unor informații corecte, complete, credibile, inteligibile, dar și accesibile din punctul de vedere al prezentării (*Transparency International* - Romania, 2015).

Transparența corporativă este rezultatul unui cadru de reglementare, care implică obligația de publicare a unor informații astfel încât ele să convingă destinarii acestora, fără a manipula înțelegerea lor. Dacă activitățile de marketing, publicitate transmit pieței informații pozitive, încercând să manipuleze comportamentul consumatorilor, în cazul transparenței se asigură publicarea informațiilor pozitive, dar și a celor sensibile, astfel încât investitorii să decidă, fiind complet informați. Entitățile economice nu își asumă pe deplin asigurarea unei transparențe optime, raportând fie informații parțiale, fie nerelevante cu privire la activitatea desfășurată. Neasumarea afectează credibilitatea și sustenabilitatea informațiilor, fiind influențată atât activitatea internă cât și cea externă. Un rol primordial în asigurarea transparenței îl au reglementările contabile în vigoare, conform cărora o entitate trebuie să ofere pieței informații recente, adecvate despre situația financiară, performanța operațională, financiară, precum și politicile contabile aplicabile în cadrul entității. Un nivel ridicat de transparență este îndeplinit atunci când raportarea financiară asigură o înțelegere clară a realității economice a entității, interne și externe.

Numeroase lucrări din literatura de specialitate privind governanța corporativă, consideră că dezvăluirea (de informații) este o dimensiunea fundamentală a transparenței (Bushman et al., 2004; Madhavan et al., 2005; Nicolaou și McKnight, 2006; Pagano și Roell, 1996). Relația dintre transparență și informare este mai bine înțeleasă prin raportare la opacitate, care este opusul transparenței, definită ca fiind "starea de a fi greu de înțeles, de a nu fi clar sau lucid". Când informația nu este clară sau este ascunsă, nu este de încredere" (Borgia, 2005, p. 22). Borgia a afirmat că transparența conduce la o nevoie continuă de informare: "cu cât știm mai multe, cu atât mai mult cerem să știm, cu atât pare a fi mai mult de dezvăluit". Dezvăluirea este definită în mai multe studii ca fiind percepția că informațiile relevante sunt primite în timp util (Bloomfield și O'Hara, 1999; Williams, 2008) sau prestarea unui serviciu rapid, dar ușor costisitor dacă se dorește obținerea de *feedback* (Borgia, 2005). Transparența, în mod specific, este asociată cu necesitatea ca părțile interesate să aibă acces la informații de calitate pentru a optimiza deciziile lor (Braendle & Noll, 2005) și este legată de divulgarea voluntară a informațiilor. Fabrizio și Kim (2017) au constatat că intermediarii financiari americani acordă *rating*-uri mai bune firmelor cu divulgarea voluntară de informații de înaltă calitate.

Datorită accentului pus pe diferite concepte, se disting trei categorii de definiții care au la bază următoarele :

1. Informațiile furnizate părților interesate

Kaufman (2002) a definit transparența ca fiind "creșterea fluxului de informații politice, sociale și economice în timp util și fiabile, disponibile pentru toate părțile interesate". Vishwanath și Kaufman (1999) au definit, de asemenea, lipsa de transparență ca fiind "împiedicarea intenționată a accesului la informații, prezentarea incorectă a informațiilor și incapacitatea pieței de a obține încredere din adecvarea, relativitatea și calitatea informațiilor prezentate". Punctul de vedere al dezvoltării economice și al organizării colaborative este mai larg și descrie transparența ca fiind intercomunicarea între firme și alte grupuri de părți interesate" (Albu & Flyverbom, 2019).

2. Capacitatea de reacție

Un grup de experți în transparență, din cadrul universității Brookings, a definit transparența ca fiind "gradul de deschidere și de evoluție a instituțiilor; adică rata de supraveghere și de evaluare a performanțelor persoanelor din interiorul corporației (cum ar fi managerii) de către persoanele din afara corporației (cum ar fi acționarii)" (Albu & Flyverbom, 2019). Florini (2007) a definit

transparența ca fiind "dezvăluirea de informații de către corporații care sunt utile pentru evaluarea performanței acestora". Claritatea, capacitatea de reacție sau responsabilitatea au fost mai proeminente în abordarea sa. El consideră transparența un instrument care ușurează procesul de evaluare a performanței entităților. Transparența are mai multă legătură cu capacitatea de reacție, iar motivul pentru care este nevoie de transparență este acela că piața consideră firmele responsabile pentru politicile și performanțele lor (Bellver & Kaufman, 2005).

3. Aplicarea normelor și reglementărilor

Organizația Mondială a Comerțului consideră că transparență în contractele comerciale internaționale are nevoie de trei condiții prealabile de fond:

- informații privind normele, regulamentele și alte proceduri care au fost publicate;
- părțile interesate ar trebui să fie la curent cu regulile, regulamentele și cu modificările aduse acestora;
- regulile și regulamentele ar trebui să fie aplicate masiv, imparțial și rezonabil."

Aspectul comun al acestor definiții este "disponibilitatea informațiilor", "capacitatea de a comunica și existența fluxului de primire și transmitere a informațiilor" (Bahrami & Bejan, 2015).

Metodologia cercetării

Utilizând metoda analizei de conținut în prezenta lucrare am inclus 19 articole publicate în jurnale sau în volumele conferințelor internaționale. Aceste publicații nu au fost alese pe baza celui mai înalt clasament al citărilor, deoarece poate fi "periculos și miop să folosești frecvența citărilor ca unic indicator al calității academice" de Bakker, Groenewegen și den Hond, (2006, p. 15), ci în urma aplicării unor filtrări succesive.

S-au selectat de pe platforma Scopus acele lucrări în care era prezent termenul "*accounting transparency*" în rezumatul, titlul sau în cuvintele cheie. Pe baza termenului au fost identificate 73 lucrări științifice în Scopus.

Analizând distribuția lucrărilor după încadrarea subiectului într-un domeniu de activitate (Figura nr. 1), am decis limitarea analizei la cele publicate în limba engleză din domeniile: *Business, Management and Accounting, Economics, Econometrics and Finance, Social Sciences și Multidisciplinary*, rezultând după filtrare un număr de 58 lucrări științifice.

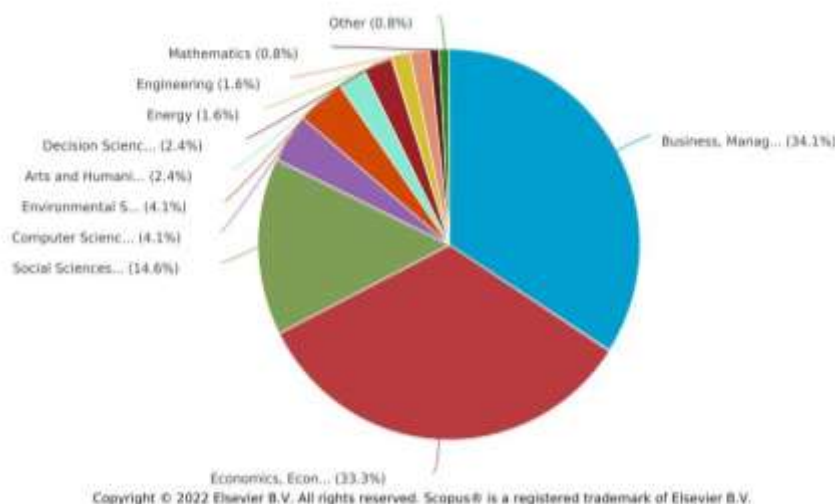

Figura 1. Clasificarea lucrărilor după domeniul de activitate

Sursa: Platforma Scopus

În următoarea etapă, din multitudinea tipurilor de documente existente s-a ținut cont doar de articolele științifice (82,8%) și lucrările prezentate la conferințe (1,7%) (Figura nr. 2), deoarece se consideră că acestea aduc o contribuție deosebită în cercetare.

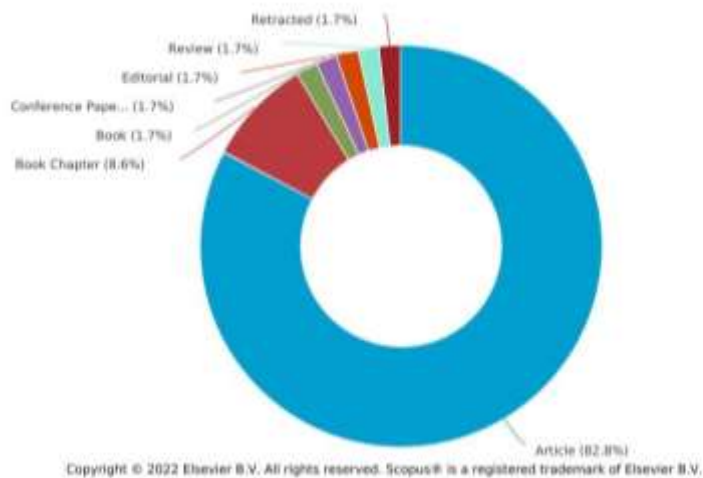

Figura 2. Tipul documentelor analizate

Sursa: Platforma Scopus

Astfel eșantionul final pentru realizarea analizei bibliometrice a fost compus din 58 de lucrări: 56 de articole științifice și 2 lucrări prezentate la conferințe. Datele au fost analizate având în vedere: traiectoria anuală de evoluție a publicărilor, numărul de repetări în cazul cuvintelor-cheie și nivelul de asociere acestora.

Am restrâns căutarea la cele trei cuvinte cheie “transparency”, “accounting transparency” and “accounting quality”, astfel au rămas pentru analiza de conținut un număr de 20 documente. Aplicând o filtrare a documentelor în ceea ce privește numărul de citări am eliminat 1 document publicat în 2011, ulterior retras și concomitent am păstrat articolele cu 0 citări publicate în 2020 astfel, a rezultat pentru analiza de conținut un număr de 19 documente (Tabel nr.1)

Rezultate și discuții

Distribuția numărului de articole în funcție de anul publicării este prezentată în Figura 3. Eșantionul analizat cuprinde o perioadă de 18 de ani, lucrări publicate între 2003-2021. Evoluția în timp arată un trend relativ constant al numărului de publicări pe an, o creștere a articolelor publicate pe acest subiect se înregistrează începând cu anul 2020.

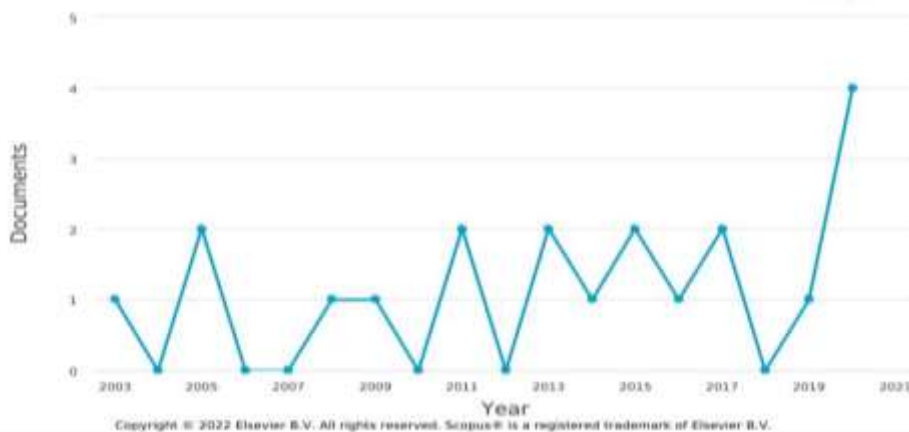

Figura 3. Traiectoria anuală de evoluție a publicării

Sursa: Platforma Scopus

Exportând datele bibliometrice a celor 58 de documente am realizat cu ajutorul programului informatic VOSviewer harta bibliografică a cuvintelor cheie și a legăturilor dintre ele (Figura nr.4).

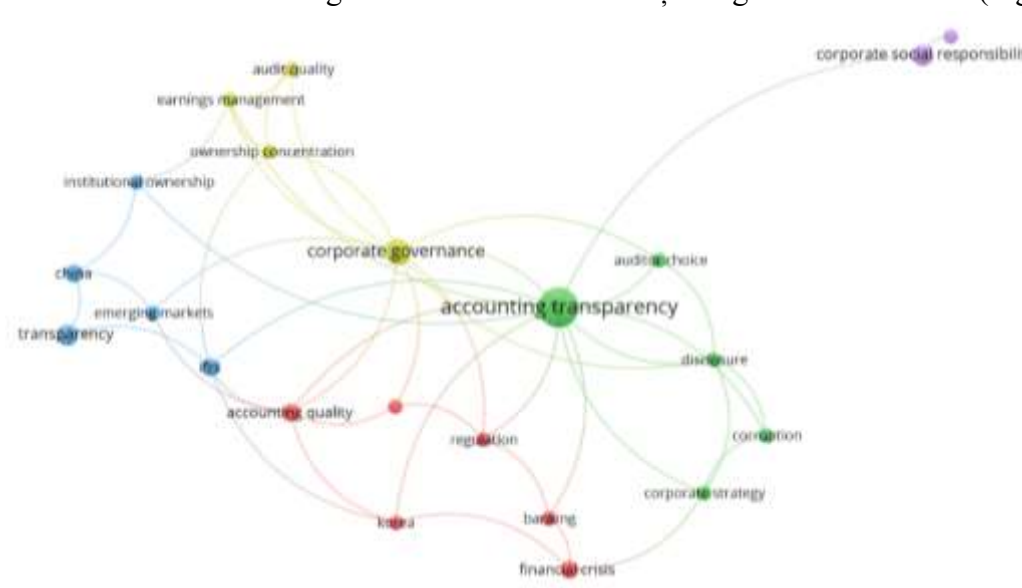

Figura 4. Harta bibliografică a cuvintelor cheie

Sursa: Prelucrare proprie

În urma analizei bibliometrice a articolelor de pe platforma Scopus am identificat cele două forme de transparență: transparența financiară (calitate informație contabilă, reglementare – IFRS, divulgare informații) și transparența guvernantei (responsabilitate corporativă, calitate audit, structura actionariat, etc)

Transparența financiară este componenta care valorifică puterea de divulgare a informațiilor financiare în timp limitat, iar transparența guvernantei este componenta care valorifică puterea de divulgare a informațiilor de guvernanță care oferă investitorilor o direcție viitoare și sprijin pentru autoritățile de reglementare (Figura nr. 5).

Figura 5. Componentele transparenței

Sursa: Prelucrare proprie

Comisiei de Valori Mobiliare și Bursă din SUA (*Securities and Exchange Commission*) consideră transparența financiară ca fiind cumulul de dezvăluiri în timp util, semnificative și fiabile a performanțelor unei entități. Conform dicționarului financiar, *Paladin, Research and Registry* transparența financiară reprezintă dezvăluiri complete, la timp și exacte pentru toate informațiile care au impact asupra bunăstării financiare a investitorilor. Consilierii care practică transparența totală nu omit, nu denaturează sau nu exagerează informațiile odată ce comercializează și furnizează consultanță și servicii financiare (Bhimavarapu & Rastogi, 2020).

Transparența financiară

Pentru a deveni un factor real al comunicării entității raportarea informațiilor financiare transmise utilizatorilor interesați ar trebui să se distingă prin caracteristici calitative. Caracteristicile

calitative ale raportării informațiilor financiare influențează nivelul de utilitate de care dispun părțile interesate în luarea deciziilor.

Calitatea informațiilor financiare este considerată o componentă importantă a sistemului comun de calitate. Deoarece transparența se referă la accesul facil la informații, calitatea informațiilor este o noțiune pertinentă. Acesta este un subiect vechi și venerabil în domeniul sistemelor de informare. Bob Zmud (1978) a propus disecarea conceptului într-o serie de dimensiuni: calitatea datelor (relevante, precise, complete, fiabile, actuale), calitatea formatului (ordonat, lizibil), calitatea semnificației (rezonabil).

Curtis (1995) identifică sistemul informațional contabil ca subsistemul de informații din cadrul unei entități. Conform acestuia sistemul informațional contabil îndeplinește rolul de a acumula informații precise din diferite subsisteme din cadrul unei entități prin transmiterea acestora către subsistemul de procesare a informațiilor din cadrul organizației. Potrivit lui Kadous (2012) sistemul informațional contabil este o abordare utilizată în contabilitate pentru a ajuta la gestionarea, planificarea, controlul și monitorizarea activităților economice ale unei entități. Acest sistem integrat se concentrează pe anumite obiective și este un sistem de informare a managementului care ajută la colectarea, analiza, clasificarea, stocarea și furnizarea de informații financiare utile organismelor de management în vederea luării deciziilor. Sistemul informațional contabil este un sistem care cuprinde o combinație de tehnici contabile, metodologii și controale fiind utilizat pentru urmărirea tranzacțiilor, raportarea externă a datelor, raportarea datelor interne și pentru analiza și întocmirea situațiilor financiare. Borthick (1990) recunoaște că sistemul informațional contabil este un sistem vital, deoarece realizează informații contabile de calitate și ajută managementul să ia decizii eficiente.

Informațiile financiare pentru a fi considerate utile trebuie să reprezinte exact ceea ce își propun să reprezinte și să fie relevante. Informațiile financiare sunt mai utile cu cât ele sunt comparabile, verificabile, oportune și inteligibile.

Există o diversitate a punctelor de vedere în literatură cu privire la alegerea celor mai calitative caracteristici ale informațiilor financiare. Astfel, diferiți autori înscriu printre caracteristicile calitative: fiabilitatea, actualitatea, securitatea, relevanța, operabilitatea, integritatea, completitudinea, acuratețea, urgența, confidențialitatea, selectivitatea (Gros, Koch, & Wallek, 2017), continuitatea, ciclicitatea, masivitatea, semnificația, complexitatea calculului (Kantudu & Samaila, 2015), deschiderea, verificabilitatea, responsabilitatea, neutralitatea (obiectivitatea), reglementarea, transparența și completitudinea (Kamolsakulchai, 2015).

Rapoartele financiare sunt înregistrări standard care acoperă activitățile comerciale și financiare, performanța unei companii (Bushee, Gow, & Taylor, 2018). De asemenea, ele reprezintă un instrument de atragere de fonduri externe destinate să ofere acționarilor o descriere exactă a operațiunilor firmelor, inclusiv a veniturilor acestora, cheltuielile, capitalul și fluxul de numerar. Informațiile din situațiile financiare reprezintă un element-cheie al monitorizării managementului de către acționari (Efendi, Srivastava, & Swanson, 2007). Cu toate că declarațiile se bazează pe operațiunile de afaceri și responsabilitatea aparține managerilor, aceste nu arată întotdeauna adevărata sănătate economică și financiară a entității. De exemplu, managerii au tendința de a ascunde veștile proaste de pe piețe pentru a limita o scădere a prețului acțiunilor, dar dezvăluie imediat vești bune investitorilor (Kothari, Shu, & Wysocki, 2009). Acestea fiind spuse, raportarea financiară de calitate elimină asimetria informației, oferind investitorilor mai multe detalii despre proiecte de investiții, reducerea la minimum a selecției adverse în momentul emiterii titlurilor de valoare și îmbunătățirea capacității acționarilor de a încheia contracte cu managerii (Biddle, Hilary, & Verdi, 2009). Astfel, o

raportare de calitate mai mare poate dezvălui informații explicite în operațiunile comerciale ale unei entități, făcând posibil accesul unor potențiali investitori de a deveni viitori acționari ai firmei.

Entitățile de pe piața de capital sunt obligate să publice situațiile financiare auditate. În primul rând, declarațiile financiare pot îmbunătăți afacerile, performanța prin reducerea selecției adverse, a riscului de lichiditate și a riscului de informare (Gomariz & Ballesta, 2014). Calitatea mai ridicată a raportării crește investiția, eficiența firmelor cu grad ridicat de îndatorare și constrângeri în numerar (Biddle, Hilary, & Verdi, 2009) și minimizează tendința managerilor de a reacționa în interes propriu, în condiții de asimetrie a informațiilor. În al doilea rând, în prealabil cercetările arată că rolul calității raportării financiare este mai mare în cazul entităților publice decât în cazul companiilor private (Burgstahler, Hail, & Leuz, 2006) și în țările cu o mai mare protecție a investitorilor. O entitate cu o bună guvernanta își poate îmbunătăți calitatea raportării financiare, ceea ce duce, de asemenea, la o bună gestionare a veniturilor (Chen, Tang, Jiang, & Lin, 2010). În plus, conform lui Barry și Brown (1985), investitorii se confruntă cu un risc informațional mai mare în previzionarea rentabilității investițiilor lor atunci când calitatea raportării financiare este scăzută. Riscul informațional implică, de asemenea, posibilitatea ca informațiile comunicate investitorilor să fie asimetrice (Francis, LaFond, Olsson, & Schipper, 2005). Mai mult, studiile anterioare arată că investitorii folosesc informațiile financiare din rapoarte pentru ca să monitorizeze managerii firmelor (Lambert, 2001) și să stabilească o sursă sigură de informații despre firme pentru acționari. Prin urmare, cu cât calitatea raportării este mai ridicată, cu atât mai fiabilă este sursa pentru acționari să investească și, prin urmare, cu atât mai mic este riscul cu care se confruntă aceștia.

Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS)-este posibil să nu-și atingă obiectivul declarat de a produce rapoarte financiare de înaltă calitate care să răspundă nevoilor acționarilor, din cauza mai multor factori. Tendința firmelor de a fi transparente este un factor important utilizat pentru a controla efectele pe piața de capital ale adoptării IFRS, iar în comunitatea internațională există un consens clar că organizațiile au nevoie de o mai mare transparență, astfel încât eforturile de consolidare a sistemului financiar internațional trebuie să meargă dincolo de îmbunătățirea transparenței (*Australia Treasurer*, 1998).

Pentru a spori utilitatea informațiilor raportate în situațiile financiare acestea trebuie completate cu date nefinanciare care constituie baza determinării indicatorilor economici, sociali și de mediu. În condițiile situației economice actuale, utilizatorii datelor din situațiile financiare impun o serie de cerințe privind informațiile despre activitățile unei organizații pentru a lua decizii de afaceri adecvate. La baza comunicării informațiilor pentru utilizatorii se află, în principal, informațiile de natură financiară. Cu toate acestea, în prezent, se acordă din ce în ce mai multă atenție indicatorilor nefinancieri care sunt importanți din punctul de vedere al părților interesate și care au influență asupra deciziilor lor de afaceri.

Transparența guvernantei corporative

Pentru îmbunătățirea integrității raportării financiare, companiilor li se cere să pună în aplicare o structură proiectată în formă de guvernanta corporativă solidă pentru a asigura prezentarea adevărată și corectă a poziției financiare a unei companii.

Guvernanta corporativă și raportarea financiară sunt strâns legate. Raportarea financiară este considerată partea crucială din mecanismele de guvernanta corporativă (Tjahjadi, Harymawan, & Warsidi, 2020). Guvernanta corporativă este un factor important al raportării financiare de calitate în entități, în lumina provocărilor macroeconomice (Okpamen & Ogbeide, 2020). În mod convențional, părțile interesate se așteaptă la transparență corporativă și informații de calitate pentru luarea

deciziilor, realizarea acesteia este facilitată de practicile de guvernanta corporativă prin modelarea procesului de raportare corporativă într-o direcție pozitivă (Cooray, Gunarathne, & Senaratne, 2020).

Nu există un acord general cu privire la un singur concept sau definiție a guvernantei corporative. Mai degrabă, există mai multe accepții care au mai multe direcții și specializări pentru cei care s-au ocupat de acest subiect în cercetare (Dănescu, Prozan, & Prozan, 2015). Tendința în prezent este spre abordări moderne ale guvernantei corporativă bazată pe cunoștințe și competențe (Brown, Beekes, & Verhoeven, 2011).

Potrivit Agrawal (2017), guvernanta corporativă se referă la setul de structuri și procese necesare pentru a direcționa și controla entitatea, care definește și stabilește drepturile și îndatoririle principalilor participanți din entitate și asigură înțelegerea acționarilor, a membrilor consiliului de administrație și a administratorilor acestora, precum și definirea regulilor și procedurilor pentru luarea deciziilor cu privire la conducerea entității.

Ahmed (2012) a definit guvernanta corporativă ca un grup de relații între cei responsabili de conducerea companiei, consiliul de administrație, acționari și alți acționari. Din perspectiva lui Peters (2014), a fost definită ca fiind operațiunile efectuate prin procedurile utilizate de reprezentanții părților interesate pentru a asigura supravegherea gestionării riscurilor, monitorizând riscurile economice și subliniind adecvarea controalelor pentru a atinge obiectivele și a păstra valorile facilității.

Cong (2011) a definit guvernanta corporativă ca fiind sistemul prin care sunt administrate și monitorizate entitățile, în timp ce Caskey (2017) a definit conceptul ca un set de responsabilități și practici desfășurate de consiliul de administrație, directori și managementul executiv cu scopul de a furniza direcția strategică.

Existența unui nivel optim al transparenței aduce o serie de beneficii (Figura nr. 6) atât entității cât și grupurilor implicate direct sau indirect în activitatea acesteia astfel:

- pentru entitate se asigură creșterea reputației în relația cu părțile interesate, aprecierea și disponibilitatea salariaților de a respecta reglementările impuse, convingși fiind de etica care stă la baza concepției acestora, ca în final să se obțină profit;
- investitorii își vor cunoaște de la inițierea afacerii riscurile la care se supun, vor face investiții sigure, își vor crea legături profesionale de lungă durată cu parteneri onești, ca în final totul să se materializeze în profit;
- cetățenii vor fi capabili să compare calitatea produsului *versus* preț, produs *clean versus* produs comun, să aleagă cărei entități îi oferă încrederea și fidelitatea lor.

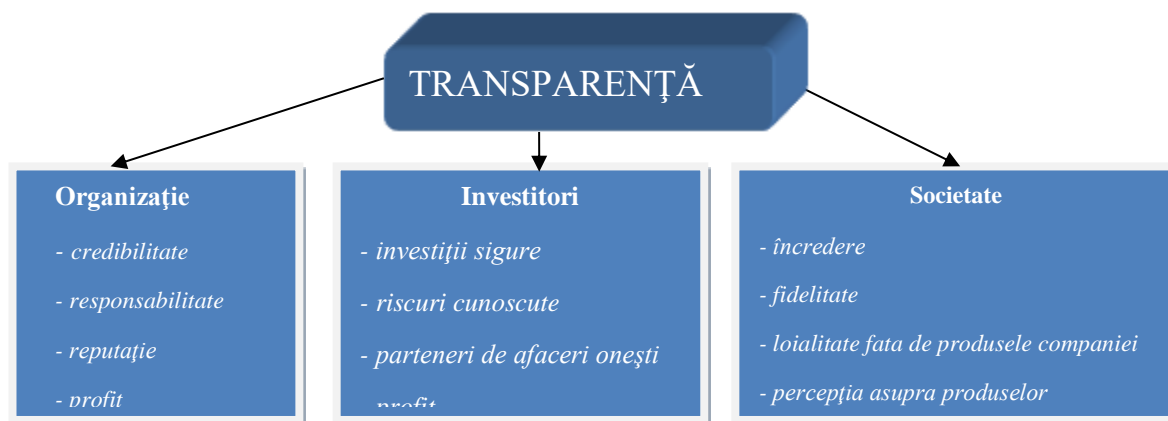

Figura 6. Beneficiile transparenței

Sursa: Prelucrare proprie

Analizând conținutul celor 19 documente am identificat:

- ✓ 3 documente în care se caracterizează teoretic transparența contabilă, metode de evaluare, obstacole în calea realizării;
- ✓ 4 documente care cuprind analiza modului de dezvăluire a informațiilor, calitatea publicării de informații și impactul transparenței asupra deciziei de investire, atenuarea riscului de credit, stabilitatea băncilor în timpul crizei, atenuarea mitei în sectorul public din întreaga lume sau înrăutățirea efectul de substituie a activelor prin datorie – beneficii sau lipsuri ale transparenței;
- ✓ 4 documente care testează influența adoptării standardelor IFRS asupra transparenței, consecințele economice pozitive sau negative (îmbunătățirea câștigurilor, reducerea asimetriei informaționale, cost mai mare al datoriei);
- ✓ 2 documente care tratează provocările cu care se confruntă practicile contabile pentru realizarea transparenței în serviciile publice, relația dintre transparență și legăturile politice;
- ✓ 2 documente tratează rolul severității reglementărilor asupra aplicării transparenței raportărilor financiare în sectorul bancar, analiza efectului solicitării asupra rezultatului ratingurilor bancare;
- ✓ 2 documente investighează modul în care s-a schimbat transparența contabilă după criză pe piața de capital din Coreea, relația dintre managementul sustenabilității și conservatorismul contabil;
- ✓ 1 document care prezintă rezultatele unui sondaj efectuat la directori financiari din 40 țări care au considerat că prezentarea situațiilor financiare și corupția corporativă sunt probleme grave ale entităților înainte de dezastrul Enron;
- ✓ 1 document care testează ipoteza că dreptul comun oferă o bază mai solidă pentru o bună transparență contabilă decât dreptul civil.

Concluzii

Identificarea diferitelor curente de cercetare privind transparența, deslușirea conceptului, procesului, formelor și beneficiilor transparenței în raportările entităților economice au reprezentat motivația realizării acestei lucrări. Recenzând literatura s-a observat o preocupare constantă a cercetătorilor pe subiectul transparenței în diferite domenii de activitate. Analizând articole publicate pe platforma Scopus s-a identificat o legătură puternică între transparență, calitatea informației și guvernanta corporativă. Conceptul de transparență are ca dimensiune fundamentală divulgarea de informații. Calitatea informației dezvăluite este esențială pentru un comportament etic și transparent al entității economice, care să permită înțelegerea realității economice de către părțile interesate. Guvernanta corporativă se identifică ca predictor al transparenței raportării identificării diferitelor curente de cercetare privind transparența și deslușirii conceptului, procesului, formelor și beneficiilor transparenței în raportările entităților economice financiare și non-financiare a unei entități economice. Adoptarea standardelor IFRS la nivel internațional a crescut, conform unor studii, transparența raportării, iar monitorizarea instituțională reduce comportamentele oportuniste ale managerilor.

Această lucrare are propriile limitări. Analiza efectuată cuprinde un număr mic de articole selectate numai din platforma Scopus, care pot fi consecința utilizării unui număr insuficient de cuvintele cheie pentru selectare. Autorii cu contribuții importante în cercetarea conceptului nu se regăsesc în baza de date utilizată, nefiind luați în considerare, rezultând o altă limitare a lucrării. Pe viitor se vor stabili în baza literaturii mai multe cuvinte cheie pentru a realiza o selecție mai cuprinzătoare și de asemeni se va extinde selecția și pe alte platforme precum: Web of Science - Core

Collection, InCites Journal Citation Reports, Derwent Innovations Index, Clarivate Analytics, Google Academic, SienceDirect Freedom Collection, Elsevier, etc.

Referințe bibliografice:

1. Agrawal, A., & Cooper, T. (2017). Corporate governance consequences of accounting scandals: Evidence from top management, CFO and auditor turnover. *Quarterly Journal of Finance*, 7(01), 165.
2. Ahmed, K., & Henry, D. (2012). Accounting conservatism and voluntary corporate governance mechanisms by Australian firms. *Accounting & Finance*, 52(3), 631-662.
3. Aksu, M., & Kosedag, A. (2006). Transparency and disclosure scores and their determinants in the Istanbul Stock Exchange. *Corporate Governance: An International Review*, 14(4), 277-296.
4. Albu, O. B., & Flyverbom, M. (. (2019). Organizational Transparency: Conceptualizations, Conditions, and Consequences. *Business & Society*, 58(2), 268–297, 268–297.
5. Alvesson, M., & Sandberg, J. (2011). Generating research questions through problematization. *Academy of Management Review*, 36,, 247-271.
6. Armstrong, C., Guaz, W., & Weber, J. (2010). The role of information and financial reporting in corporate governance and debt contracting. *Journal of Accounting and Economics*, 50, pg. 179-234.
7. Bahrami, T., & Bejan, K. (2015). Firms' Financial Reporting Transparency and the Rank of Financial Reporting Transparency. *Research Journal of Finance and Accounting*, 6(5), 1-7.
8. Ball, C. (2009). What Is Transparency. *Public Integrity* 11(4), 295-297.
9. Barry, C. B., & Brown, S. J. (1985). Differential information and security market equilibrium. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 20(4), 407-422.
10. Barth, M., & Schipper, K. (2008). Financiaal Reporting Transparency. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 23, 173-190.
11. Baume, S., & Papadopoulos, Y. (2018). Transparency: from Bentham's inventory of virtuous effects to contemporary evidence-based scepticism. *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 21 (2), 169-192.
12. Bellver, A., & Kaufman, D. (2005). *Transparenting Transparency's Initial Empirics and Policy Applications*. Washington DC: World Bank.
13. Berthold, S., Fischer-Hu"bner, S., Martucci, L., & Pulls, T. (2013). Criminalitatea și pedeapsa în cloud - responsabilitate, transparență și confidențialitate. *Conferință internațională IFIP WG 11.11 privind managementul increderii (2013)*. Pre-proc. de Internațional Workshop on Trustworthiness, Accountability and Forensics in the Cloud în colaborare cu cea de-a 7-a.
14. Beth, B., DeVries, D., & Lin, J. (2010). The determinants of transparency in nonprofit organiyations An exploratorz studz. *Advances in Accounting*, 26, pg. 6-12.
15. Bhimavarapu, V. M., & Rastogi, S. (2020). Valuation of Transparency-A Systematic Literature Review Paper. *Test Engineering and Management*, 83,, 9092-9102.
16. Biddle, G. C., Hilary, G., & Verdi, R. S. (2009). How does financial reporting quality relate to investment efficiency? *Journal of Accounting and Economics*, 48(2/3), 112-131.
17. Borgia, F. (2005). *Corporate governance & transparency role of disclosure: how prevent new financial scandals and crimes? Working paper, American University Transnational Crime*. Working paper, American University Transnational Crime And Corruption Center (TRACCC), School Of International Service.
18. Borthick, A. F., & Clark, R. L. (1990). Making accounting information systems work: An empirical investigation of the creativethinking paradigm. *Journal of Information Systems*, 4(3), 48-62.
19. Borthick, A. F., & Clark, R. L. (1990). Making accounting information systems work: An empirical investigation of the creativethinking paradigm. *Journal of Information Systems*, 4(3), 48-62.
20. Braendle, U., & Noll, J. (2005). A fig leaf for the naked corporation. *Journal of Management. Journal of Management and Governance*, 9, 79-99.
21. Brown, P., Beekes, W., & Verhoeven, P. (2011). Corporate governance, accounting and finance: A review. *Accounting & Finance*, 51(1), 96-172.

22. Brown, P., Beekes, W., & Verhoeven, P. (2011). Corporate governance, accounting and finance: A review. *Accounting & Finance*, 51(1), 93-172.
23. Burgstahler, D. C., Hail, L., & Leuz, C. (2006). The importance of reporting incentives: Earnings management in European private and public firms. *The Accounting Review*, 81(5), 983-1016.
24. Bushee, B. J., Gow, I. D., & Taylor, D. J. (2018). Linguistic complexity in firm disclosures: Obfuscation or information? *Journal of Accounting Research*, 56(1), 85-121.
25. Bushman, R., Chen, Q., Engel, E., & Smith, A. (2004). Financial accounting information, organizational complexity and corporate governance systems. *Journal of Accounting and Economics*, 37(2), <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2003.09.005>, 167-201.
26. Bushman, R., Piotroski, J., & Smith, A. (2004). What determines corporate transparency? *Journal of Accounting Research*, 42, pg. 207-252.
27. C. Crowe, E., & Meade. (2008). Central bank independence and transparency: Evolution and effectiveness. *European Journal of Political Economy* 24(4), 763-777.
28. Caskey, J., & Laux, V. (2017). Corporate governance, accounting conservatism, and manipulation. *Management Science*, 63(2), 424-437.
29. Chen, A., Kao, L., Tsao, M., & Wu, C. (2007). Building a corporate governance index from the perspectives of ownership and leadership for firms in Taiwan. *Corporate Governance: An International Review*, 15(2), 251-261., 251-261.
30. Chen, H., Tang, Q., Jiang, Y., & Lin, Z. (2010). The role of international financial reporting standards in accounting quality: Evidence from the European Union. *Journal of International Financial Management & Accounting*, 21(3), 220-278.
31. Cong, Y., & Freedman, M. (2011). Corporate governance and environmental performance and disclosures. *Advances in Accounting*, 27(2), 223 - 232.
32. Cooray, T., Gunarathne, N., & Senaratne, S. (2020). Does corporate governance affect the quality of integrated reporting? *Sustainability Accounting Journal*, 12, 1-20.
33. Cukierman, A. (2009). The Limits of Transparency. *Economic Notes* 38(1) , 1–37.
34. Dănescu, T., Prozan, M., & Prozan, R. D. (2015). Perspectives regarding accounting–corporate governance–internal control. *Procedia Economics and Finance*, 32(15), 558-594.
35. De Bakker, F. G., Groenewegen, P., & den Hond, F. (2006). A research note on the use of bibliometrics to review the corporate social responsibility and corporate social performance literature. *Business & Society*, 45(1), 7-19.
36. Demertzis, M., & A., H. (2007). Central bank transparency in theory and practice. *Journal of Macroeconomics* 29(4), 760–789.
37. Dincer, N., & Eichengreen, B. (2010). Central bank transparency: Causes, consequences and updates. *MONEY* 11(1), 5.
38. Dubbink, W., Grafland, J., & van Liedekerke, L. (2008). Increasing business Transparency by Corporate Social Reporting: Development and problems in Lithuania. *Journal of Business Ethics*, 82, pg. 391-406.
39. Efendi, J., Srivastava, A., & Swanson, E. P. (2007). Why do corporate managers misstate financial statements? The role of option compensation and other factors. *Journal of financial economics*, 85(3), 667-708.
40. Fenster, M. (2006). The opacity of transparency. . *Iowa Law Review*, 91., 885-949.
41. Florini, A. (2007). *The right to know: Transparency for an open world*. New York: Columbia University Press.
42. Florini, A. (2009). Does the invisible hand need a transparent glove? The politics of transparency. *Annual World Bank Conference on Development Economics*. Washington, DC.
43. Francis, J., LaFond, R., Olsson, P., & Schipper, K. (2005). The market pricing of accruals quality. *Journal of Accounting and Economics*, 39(2), 295-327.
44. Garsten, C., & de Montoya, L. (2008a). *Transparency in a new global order: Unveiling organizational visions*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.
45. Gomariz, M. F., & Ballesta, J. P. (2014). Financial reporting quality, debt maturity and investment efficiency. *Journal of Banking & Finance*, 40, 494-506.
46. Greenwood, M., & Van Buren, H. (2010). Trust and Stakeholder Theorz Trustworthiness in the Organisation - Stakeholder Relationship. *Journal of Business Ehics*, 122, pg. 425-438.
47. Gros, M., Koch, S., & Wallek, C. (2017). Internal audit function quality and financial reporting: results of a survey on German listed companies. *Journal of Management & Governance*, 291-329.

48. Ionașcu, E., Mironiuc, M., & Anghel, I. (2019). Transparency of real estate markets: conceptual and empirical evidence. *Audit financiar*, vol.XVII, no.2(154), 306-326.
49. Kadous, K., Koonce, L., & Thayer, J. M. (2012). „Do financial statement users judge relevance based on properties of reliability?”. *The Accounting Review* 87(4), 1335 - 1356.
50. Kamolsakulchai, M. (2015). The impact of the audit committee effectiveness and audit quality on financial reporting quality of listed company in stocks exchange of Thailand. *Review of Integrative Business and Economics Research*, 4(2), 328.
51. Kane, E. (2000). Capital movements, banking insolvency, and silent runs in the Asian financial crisis. *Pacific-Basin Finance Journal* 8(2) , 153-175.
52. Kantudu, A. S., & Samaila, I. A. (2015). Board Characteristics, Independent Audit Committee and Financial Reporting Quality of Oil Marketing Firms: Evidence from Nigeria. *Journal of Finance, Accounting & Management*, 6(2).
53. Kothari, S. P., Shu, S., & Wysocki, P. D. (2009). Do managers withhold bad news? *Journal of Accounting Research*, 47(1), 241-276.
54. Kundeliene, K., & Leitoniene, S. (2015). Business Information transparency: causes and evaluatin possibilities. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2013, 340-344.
55. Lambert, R. A. (2001). Contracting theory and accounting. *Journal of Accounting and Economics*, 32(1-3), 3-87.
56. Madhani, P. M. (2009). Resource based view (RBV) of competitive advantages: Importance, issues and implications. . *KHOJ Journal of Indian Management Research and Practices*, 1(2), 2-12.
57. Michener, G. (2011). The Promise of Freedom of Information Laws. *Journal of Democracy* 22(2) , 145–159.
58. Michener, G., & Bersch, K. (2013). Identifying transparency. *Information Polity*, 18(3), 233–242. doi:10.3233/ip-130299
59. Newbery, D., & Stiglitz, J. (1987). Wage rigidity, implicit contracts, unemployment and economic efficiency. *The Economic Journal* 87 (386), 416-430.
60. Newman, J. (2017). *Governing public-private partnership*. McGill-Queen's Press-MQUP.
61. North, D. (1990). *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge: Cambridge University Press.
62. Okpamen, P., & Ogbeide, S. (2020). Board reputation capital and financial performance of listed firms in Nigeria. *Insights into Regional Insights into Regional Development*, 2(4), 750-758.
63. Paulinus, E., Oluchukwu, N., & Somtochukwu, O. (2018). Empirical investigation of corporate governance and financial reporting quality of quoted companies in Nigeria. *International Journal of Economics, Business and Management Research*, 1(5), 117-137.
64. Peters, G. F., & Romi, A. M. (2014). Does the voluntary adoption of corporate governance mechanisms improve environmental risk disclosures? Evidence from greenhouse gas emission accounting. *Journal of Business Ethics*, 125(4), 637-666.
65. Remington, T. (1989). Renegotiating soviet federalism: Glasnost and regional autonomy. *Publius: The Journal of Federalism* 19(3) , 145–165.
66. Roberts, A. (2006). *Blacked Out: Government Secrecy in the Information Age*. New York: Cambridge University Press.
67. Roberts, J. (2009). No one is perfect: The limits of transparency and an ethic for “intelligent” accountability. *Accounting, Organizations & Society*, 34, 957-970, 957-970.
68. Schnackenberg, A., & Tomlinson, E. (2016). Organizational transparency: A new perspective on managing trust in organization-stakeholder relationships. *Journal of Management*, 42,, 1784-1810.
69. Sifry, M. (2011). *WikiLeaks and the age of transparency*. Berkeley, CA: Counterpoint. Berkeley, CA: Counterpoint.
70. Svendsen, K. (1962). Are the two systems converging. *Economics of Planning* 2(1), 195–209.
71. T. Blanton. (2007). The struggle for openness in the international financial institutions. În A. Florini, *The Right to Know* (pg. 243–279). New York: Columbia University Press.
72. Tjahjadi, B., Harymawan, I., & Warsidi, N. (2020). Implementation of integrated reporting: a cross-countries’ study. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 7(4), 2832-2850.
73. Transparency International - Romania. (2015). Campioni ai integrității - Linii directoare de conduită pentru o companie lider. Preluat pe 08 02,2020, de pe www.transparency.org.ro/ro/content/campioni-ai-integritatii-linii-directoare-de-conduita-pentru-o-companie-lider

74. Wehmeier, S., & Raaz, O. (2012). Transparency matters. The concept of organizational transparency in the academic discourse. *Public relation inquiry*, 1,, 337-366.
75. Weitzner, D., Abelson, H., Berners-Lee, T., Feigenbaum, J., Hendler, J., Sussman, J., & Gerald, J. (2008). Information accountability. *Communications of the ACM* 51(6), 82–87.
76. Weyland, K. (1998). The Politics of Corruption in Latin America. *Journal of Democracy* 9(2), 108–121.
77. Williams, C. (2005). Trust diffusion: the effect of interpersonal trust on structure, function and organizational transparency. *Business and Society*, 44, pg. 357-368.
78. Zmud, R. W. (1978). An empirical investigation of the dimensionality of the concept of information. *Decision Sciences* 9, 187-195.

Anexa/Tabel 1. Articole rezultate după filtrări succesive pentru analiza de conținut
(Sursa: prelucrare proprie)

No.	Document title	Authors	Journal	Citations
1.	Portfolio preferences of foreign institutional investors (2005)	Aggarwal, R., Klapper, L., Wysocki, P.D.	Journal of Banking and Finance, 29 (12)	234
2.	Accounting transparency and the term structure of credit spreads (2005)	Yu, F.	Journal of Financial Economics, 75 (1),	190
3.	Accounting, transparency and governance: The heritage assets problem (2014)	Biondi, L., Lapsley, I.	Qualitative Research in Accounting and Management, 11 (2),	33
4.	Social capital and bank stability (2017)	Jin, J.Y., Kanagaretnam, K., Lobo, G.J., Mathieu, R.	Journal of Financial Stability, 32	23
5.	Disclosure Standards, Auditing Infrastructure, and Bribery Mitigation (2015)	Khalil, S., Saffar, W., Trabelsi, S.	Journal of Business Ethics, 132 (2)	17
6.	Do Strict Regulators Increase the Transparency of Banks?(2019)	Costello, A.M., Granja, J., Weber, J.	Journal of Accounting Research, 57 (3)	16
7.	Political connections, auditor choice and corporate accounting transparency: evidence from private sector firms in China (2017)	Liu, Y., Li, X., Zeng, H., An, Y.	Accounting and Finance, 57 (4)	16
8.	Testing the transparency implications of mandatory IFRS adoption: The spread/maturity relation of credit default swaps (2016)	Bhat, G., Callen, J.L., Segal, D.	Management Science, 62 (12),	13
9.	Are legal families related to financial reporting quality? (2013)	Lindahl, F., Schadéwitz, H.	Abacus, 49 (2)	13
10.	Is There a Difference Between Solicited and Unsolicited Bank Ratings and, If So, Why? (2013)	Van Roy, P.	Journal of Financial Services Research, 44 (1)	12
11.	The perceived need for and impediments to achieving accounting transparency in developing countries: a field investigation on Bangladesh (2011)	Nurunnabi, M., Waresul Karim, A.K.M., Norton, S.	International Journal of Managerial and Financial Accounting, 3 (1),	11
12.	The effect of international financial reporting standards adoption on the relation between earnings quality and information asymmetry in Korea (2015)	Cho, K., Kwon, K.-M., Yi, H., Yun, Y.	Emerging Markets Finance and Trade, 51,	9

13.	Accounting transparency and the asset substitution problem (2009)	Burkhardt, K., Strausz, R.	Accounting Review, 84 (3)	9
14.	Institutional ownership and accounting transparency (2008)	Choi, S.K., J.W.	Seo, Asia-Pacific Journal of Financial Studies, 37 (4),	6
15.	Before the enron collapse: What corporate CFOs around the world said about the status of accounting and disclosure practices (2003)	Barth, J.R., Trimbath, S., Yago, G.	Review of Pacific Basin Financial Markets and Policies,	6
16.	Corporate social responsibility and accounting conservatism (2020)	Hong, S.	International Journal of Economics and Business Research, 19 (1)	5
17.	How has accounting transparency changed in korea over the last 20 years? (2020)	Kang, N.R., K.	Choi, Korean Accounting Review, 45 (1)	0
18.	Accounting transparency of non-governmental organizations: A case study of the red cross in China and Spain (2020)	Zhang, M., Espada, M.C., Estébanez, R.P., Urquía-Grande, E.	REVESCO Revista de Estudios Cooperativos,	0
19.	Pension Deficits and Corporate Financial Policy: Does Accounting Transparency Matter?(2020)	Kalogirou, F., Kiosse, P.V., Pope, P.F.	European Accounting Review,	0